

Idrottspolitiskt program för Linköpings kommun

Aktiv hela livet

Detta är en kortversion av det idrottspolitiska programmet. Versionen innehåller en omvärldsspaning med fokus på fysisk aktivitet, föreningslivets utmaningar och nya former för fysisk aktivitet. Därefter följer programmets tre huvudområden: *Aktiv hela livet, Jämställdhet och Inkludering.*

Innehåll

Inledning	4
Ett aktivt Linköping	5
1. Omvärldsspaning	6
1.1 Vilka är fysiskt inaktiva?	6
1.2 Föreningslivets utmaningar	6
1.3 Nya former att vara aktiv	6
1.4 Barns rätt till fysisk aktivitet, delaktighet och inflytande	7
2. Aktiv hela livet	8
2.1 Vilka är fysiskt inaktiva?	8
2.2 Prioriterade grupper	8
3. Jämställdhet	10
4. Inkludering	11
5. Fokusområden	12
5.1 Aktiv i en förening	12
5.2 Aktiv utanför det organiserade föreningslivet	15
5.3 Mötesplatser för aktivitet	16
5.4 En aktiv skola och förskola	19
5.5 Upplevelser som främjar fysisk aktivitet	20
6. Samverkan, implementering och uppföljning	21
6.1 Samverkan och implementering	21
6.2 Uppföljning	21
7. Centrala begrepp	22

Hej!

Du har precis börjat läsa Linköping kommuns nya idrottspolitiska program – Aktiv hela livet. Inledningsvis beskrivs den idrottspolitiska viljeinriktning som beskriver arbetet för att få ett Linköping i rörelse. Därefter följer en kort överblick över hur programmet arbetats fram, den övergripande målbilden och syftet med programmet.

Efter en kort spaning på omvärlden följer programmets tre huvudområden Aktiv hela livet, Jämställdhet och Inkludering.

Utifrån dessa huvudområden följer sedan fem fokusområden:

- Aktiv i en förening
- Aktiv utanför det organiserade föreningslivet
- Mötesplatser för aktivitet
- En aktiv skola/förskola
- Upplevelser som främjar fysisk aktivitet

Programmet avslutas med samverkan, implementering och uppföljning av programmet.

Ett aktivt Linköping

Alla har rätt till fysisk aktivitet och i Linköping ska alla ha möjlighet att vara aktiva. På så sätt förbättrar vi allas möjlighet till god hälsa. Det råder ingen tvekan om att fysisk aktivitet gör oss friskare – både fysiskt och psykiskt.

Rörelseglädje kan bestå av lek, en promenad eller av att vara aktiv i en idrottsförening. Förutom att förbättra livskvaliteten hos människor bidrar rörelseglädje till ett friskare samhälle.

Niklas Borg (M)
Kommunstyrelsens
förste vice ordförande

Kristina Edlund (S)
Kommunstyrelsens
ordförande

Lotta Bäckman (S)
Ordförande i kultur-
och fritidsnämnden.

"Vi vill förbättra
allas möjlighet
till god hälsa"

1.

Omvärldsspaning

1.1 Vilka är fysiskt inaktiva?

En majoritet av Sveriges barn och ungdomar rör på sig för lite och sitter stilla för mycket. Detta har resulterat i att den fysiska och psykiska statusen blivit allt sämre. Den ökande hälsoklyftan är en av vår tids stora samhällsutmaningar. Studier och undersökningar visar att områden där det bor många med låg inkomst, som har låg standard och hög arbetslöshet, har sämre förutsättningar för fysisk aktivitet och meningsfull fritid. Vidare visar studier och undersökningar att flickor är mer fysiskt inaktiva än pojkar. De socioekonomiska förutsättningarna har således stor påverkan när det gäller att skapa en meningsfull fritid.

1.2 Föreningslivets utmaningar

Det svenska samhället ser inte ut som det gjorde när idrottsrörelsen uppstod för drygt 100 år sedan. Trots det bygger svensk idrottsorganisatoriska struktur på i stort sett samma principer som den en gång grundades i. Idrottsrörelsen är just nu inne i ett omfattande och angeläget förändringsarbete.

En av föreningsidrottens största utmaningar är att få barn och ungdomar att stanna kvar som aktiva i verksamheten under en längre tid. Riks-idrottsförbundet (RF) arbetar nu strategiskt med det livslånga idrottandet. Det innebär att vidareutveckla verksamheten så att barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i en förening under hela livet. Fler ska kunna ta del av idrottsrörelsen, oavsett ålder eller ambitionsnivå.

1.3 Nya former att vara aktiv

Vi blir mindre och mindre benägna att följa traditionella ramar och förväntningar. Istället finns det en ökad vilja att kunna göra saker på sitt eget sätt och på sina egna villkor. Vi vill ha, och kräver, ökade möjligheter att kunna styra över vår egen tillvaro. Detta märks också på hur vi väljer att vara aktiva. I allt högre grad eftersöker vi flexibla och personanpassade former för idrott och fysisk aktivitet.

Det svenska och unika föreningslivet med alla mervärden som det medför, sysselsätter fortfarande väldigt många människor. Men trenden är att fler slutar i allt lägre ålder för att istället välja andra sätt att motionera. Vi ser en vikande trend för engagemang i föreningslivet, och istället väljer många människor att aktivera sig utanför idrottsrörelsen. Förutom att träna på gym har motions- och konditionsaktiviteter som löpning och cykling blivit alltmer populära. Den ökade digitaliseringen är en annan samhällsutveckling som i allra högsta grad påverkar sätten vi rör oss på. Utvecklingen av e-sport och nya digitala verktyg, påverkar inte bara hur vi utövar idrott utan även vad som är idrott.

Tillsammans måste vi lyfta blicken och hänga med i dessa snabba förändringsprocesser. Att få fler i rörelse är en angelägenhet för hela samhället och nödvändigt för att främja en positiv trend med en ökad fysisk aktivitet, minskat stillasittande och en bättre hälsa i befolkningen.

Fakta

”Endast en tredjedel av alla fyraåringar i Sverige uppnår den rekommenderade gränsen för fysisk aktivitet på 60 minuter om dagen.”

Källa: Folkhälsomyndigheten

”Idag är den vanligaste aktiva föreningsidrottaren 11 år. Efter det slutar många i föreningslivet.”

Källa: Centrum för idrottsforskning

1.4 Barns rätt till fysisk aktivitet, delaktighet och inflytande

Idag ska all barn- och ungdomsverksamhet bedrivas utifrån ett barnrättsperspektiv. Verksamheten ska genomsyras av barn- och ungdomars villkor, samt deras möjligheter och rättigheter att kunna påverka verksamheten de befinner sig i. För att främja barn- och ungdomars rättigheter behöver vi tänka om och tänka nytt genom att förändra organisering, arbetssätt och regelsystem utifrån det enskilda barnets bästa. Det som var attraktivt förut kanske inte lockar längre. Nya egenvärden och mervärden uppstår

Linköpings kommun ska arbeta för att främja nya möjligheter och lösningar utifrån barnen och ungdomarnas önskemål, drivkrafter och vilja att kunna vara med och påverka sin verksamhet för att skapa ett livslångt idrottande.

2.

Aktiv hela livet

2.1 Vilka är fysiskt inaktiva?

För att skapa bra förutsättningar att vara aktiv hela livet, betonar allt fler forskningsrapporter på vikten av rörelseförståelse (på engelska *Physical Literacy*) som handlar om hur vi skapar förutsättningar för människor att utveckla motivation, självförtroende, fysisk kompetens, kunskap och förståelse att värdera och ta ansvar för deltagande i fysisk aktivitet hela livet.

Rörelseförståelse ska ses ur ett livscykelerspektiv vilket illustreras i modellen på sidan 9. En aktiv start redan i förskoleåldern är viktig för att få självförtroende, självkänsla och motivation för att fortsätta vara aktiv under uppväxten och fortsätta träna för att lära. En positiv utveckling tidigt i livet skapar bra förutsättningar för att fortsätta vara aktiv och träna, oavsett om individen väljer att träna för motion och hälsa, träna för motion och tävling eller träna för tävling och prestationsutveckling (elit).

Det är viktigt att det finns möjligheter att röra sig mellan de olika nivåerna av träning samt bli aktiv i ett senare skede i livet. Oavsett när i livet du väljer att bli aktiv ska du alltid förstå och vara medveten om vilka möjligheter till aktivitet som erbjuds. Det är även viktigt att den första upplevelsen av aktivitet blir positiv.

Från en aktiv start med fokus på lek, rörelse och motorik, till träning och tävling på olika nivåer, ska det alltid finnas goda utvecklingsmiljöer. Då behövs bland annat tydliga strukturer, en helhetssyn på den aktiva individen, funktionella anläggningar samt kompetenta ledare, tränare och lärare.

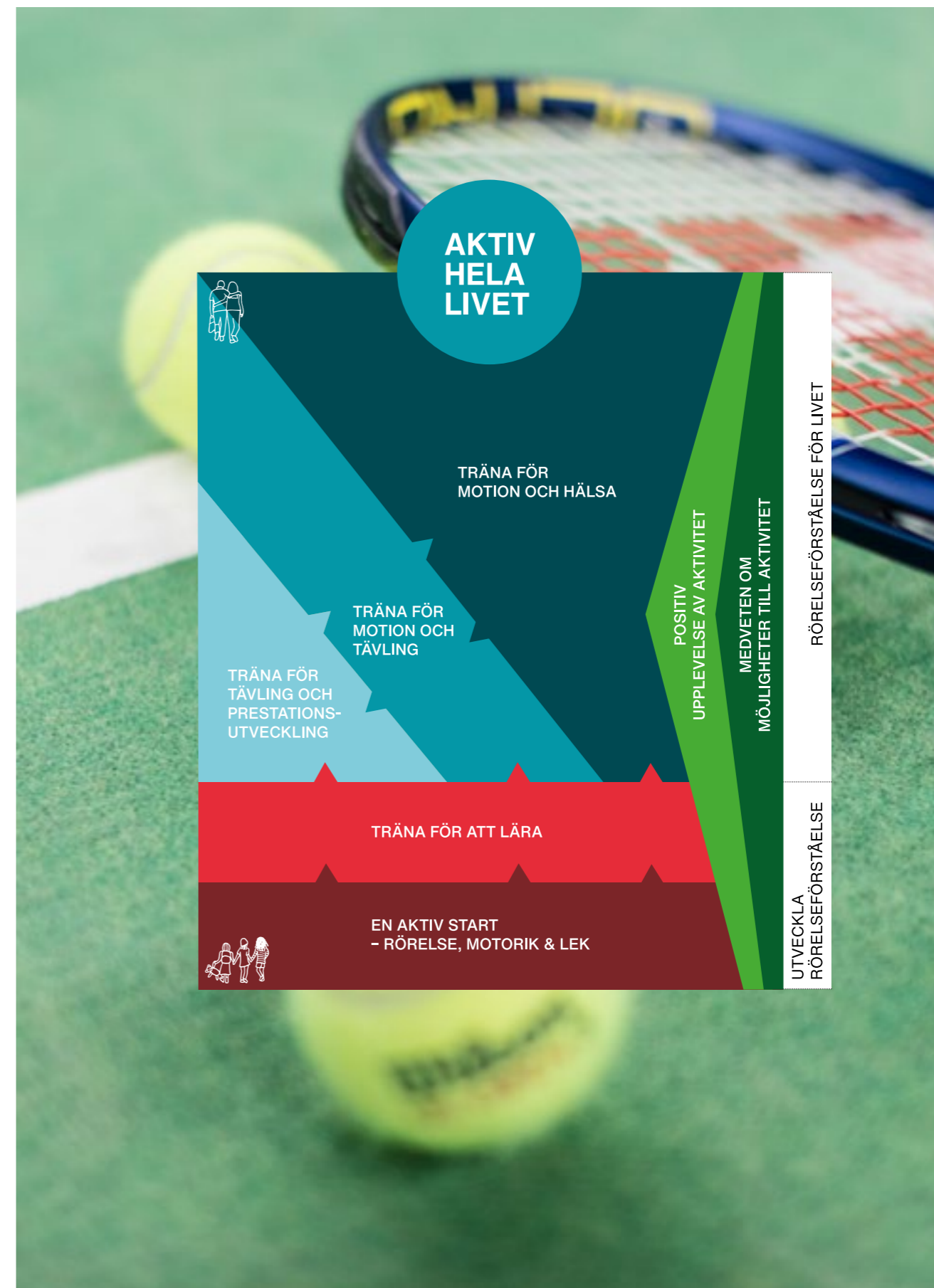
2.2 Prioriterade grupper

Aktiv hela livet utgår från ett livscykelerspektiv. Som tidigare nämnts är endast en tredjedel av Sveriges 4-åringar tillräckligt aktiva, vilket innebär att barn i förskoleåldern är en viktig grupp att prioritera.

Vi blir allt äldre och behovet att vara fysiskt aktiv hela livet blir allt viktigare. För äldre människor är motion och rörelse inte bara en källa till fysisk och mental hälsa, utan också en nödvändighet för att leva ett självständigt vardagsliv. Övriga prioriterade grupper är de grupper som generellt sett är minst fysiskt aktiva.

Prioriterade grupper:

- Barn i förskoleåldern
- Barn och ungdomar 12-20 år, särskilt flickor
- Flickor 7-20 år med utomnordisk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning
- Barn- och ungdomar 7-20 år med lägre socioekonomiska förutsättningar än genomsnittet
- Personer över 65 år

3.

Jämställdhet

Jämställdhet handlar om att alla, oavsett kön, ska ha samma möjligheter och rättigheter att forma samhället och sina egna liv. Det förutsätter en jämn fördelning av makt och inflytande. Linköpings kommun har på ett framgångsrikt sätt arbetat strategiskt med jämställdhetsfrågor, både långsiktigt och kortsiktigt.

Det är viktigt att jämställdhetsfrågorna inte stannar vid olika riktade projekt utan ingår i kommunens struktur, stödsystem och kultur.

Toleransen för stereotypa föreställningar kring manligt och kvinnligt blir allt lägre. Det ställer krav på kommuner, idrottsrörelsen och andra aktörer att skapa förutsättningar för fysisk aktivitet på lika villkor. Europakonventionen påpekar särskilt att principen om jämställdhet inte utgör något hinder för att behålla eller besluta om åtgärder som innebär särskilda förmåner för det underrepresenterade könet. Det kan vara nödvändigt att belysa skilda förutsättningar, detta för att lyfta undantryckta behov och peka på mer strukturella

problem. Det viktigaste är att inte lägga någon värdering i dessa olikheter. Först då kan samhället utvecklas i en mer jämställd riktning.

Vi vet att det i dag är fler pojkar och män som idrottar. Fler flickor väljer att lämna föreningslivet och det råder en obalans mellan könen när det gäller representation i styrelser. Den manliga idrotten ses fortfarande som norm och det statliga och kommunala stödet till idrotten gynnar pojkar och män. Föreningsidrottens isärhållande mellan pojkar och flickor redan i tidiga åldrar skapar också en tydlig skiljelinje mellan pojkar och flickor. Pojkar och deras aktiviteter blir normen, och därmed prioriterade, på bekostnad av flickors idrottande och utveckling.

Inom idrottsrörelsen ska alla ha rätt att vara med som utövare och ledare. Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck ska inte utgöra någon begränsning. En jämställd och inkluderande idrottsverksamhet, utan begränsande normer, attraherar fler människor att vilja vara delaktiga. En jämställd idrott är en förutsättning för en framgångsrik utveckling.

4.

Inkludering

Ambitionen att skapa förutsättningar för alla att vara aktiva hela livet, innebär att alla måste arbeta för att inkludera de grupper som inte ses som en norm.

Detta gäller samtliga diskrimineringsgrunder:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder

Olika socioekonomiska förutsättningar är ytterligare en aspekt som påverkar ojämställdhet och ojämlikhet inom idrotten. Som tidigare nämnts är den fysiska inaktiviteten högre bland människor med lägre socioekonomiska förutsättningar.

Därför handlar det också om att sänka ekonomiska trösklar och skapa förutsättningar

för tillgängliga och närliggande aktiviteter där människor bor.

Det finns grupper som i dag inte känner sig välkomna i vissa sammanhang och situationer, bland annat inom idrottsrörelsen. Detta kan ha flera olika anledningar till exempel resursbrist, för få valmöjligheter i utbudet, önskade strukturer och normer, kompetensbrist eller fördomar. Genom ett effektivt inkluderingsarbete för att lyckas nå dessa grupper, kan idrotten både stärkas och utvecklas. Inkludering handlar också om tillgänglighet. Linköpings kommun ska vara en tillgänglig kommun när det gäller möjligheter och förutsättningar för aktivitet.

Programmets fem fokusområden ska genomsyras av jämställdhet och inkludering. Alla ska ha förutsättningar att idrotta, motionera och vara fysiskt aktiva utifrån sina egna förutsättningar.

5.

Fokusområden

Utifrån de tre huvudområdena *Aktiv hela livet, Jämställdhet och Inkludering* har fem fokusområden tagits fram: Aktiv i en förening, aktiv utanför föreningslivet, mötesplatser för aktivitet, en aktiv skola/förskola samt upplevelser som främjar fysisk aktivitet.

5.1 Aktiv i en förening

Föreningslivet är viktigt och har en stor och betydande roll för folkhälsan och är den verksamhet där flest barn och ungdomar är fysiskt aktiva. Utöver själva idrottandet innebär föreningslivet en social samvaro, utbildning, kamratskap och gemenskap och är något vi ska värna om.

Föreningslivet har, enligt Riksidrottsförbundets egna styrdokument, ett ansvar att utveckla och förändra sin verksamhet. För att lyckas behålla fler aktiva medlemmar behöver förutsättningarna bli bättre. En del utmaningar handlar om samhället runt omkring idrotten. Så i en del frågor måste idrotten hitta nya svar för att locka fler medlemmar, så länge som möjligt och i en så bra verksamhet som möjligt.

Ett viktigt steg i detta är Riksidrottsförbundets förflyttning mot den moderna föreningen med en ny syn på träning och tävling. Genom att se över verksamheterna kan vi ge dem nya förutsättningar. Det underlättar så att föreningarna ska kunna lägga större fokus på att så många som möjligt, ska kunna vara föreningsaktiva, så länge som möjligt – *idrott hela livet*.

Riksidrottsförbundet har konstaterat att föreningslivet behöver hitta sätt att sänka trösklarna. Det ska vara enkelt att starta nya föreningar och enkelt att komma in i redan befintlig verksamhet. Det ska vara enklare att börja med en ny idrott och det ska finnas instegsnivåer som är anpassade efter utövarens erfarenhet.

För att nå fler behövs färre regler, frivillig anmälan, nybörjargrupper i alla åldrar och möjligheter att låna utrustning för att testa på. Svensk idrott har ett enormt utbud av aktiviteter, tränings- och tävlingsfällen, men måste bli mer tillgänglig så att fler känner sig välkomna.

Livslång idrott – bredd, motion och elit

Det är en utmaning att ändra inriktning från att i stort sett vara en organisation som främst fokuserar på träning och tävling med syftet att få fram elitidrottare. Till att bli en organisation som fokuserar på idrott för alla hela livet, med syfte att ha roligt, må bra och utvecklas. Livslång idrott i en förening kräver att föreningar klarar av att utveckla elit och samtidigt erbjuda bredd- och motionsidrott samt se hur dessa olika delar hänger ihop.

Genom att behålla så många som möjligt, så länge som möjligt, får vi fler talanger som har chansen att bli elitidrottare. Det ena får inte ske på bekostnad av det andra. Även om elitidrotten utgör en liten del av svensk idrott, spelar den ändå en viktig roll för många människor genom sitt uppmärksamhetsvärde. En framgångsrik elitidrott med positiva förebilder, kan stimulera och inspirera nya generationer att bli fysiskt aktiva.

Det är också viktigt att föreningslivet skapar förutsättningar och möjligheter för äldre att vara aktiva inom den organiserade idrotten, samt att föreningar tar till vara på äldres kompetens och erfarenhet.

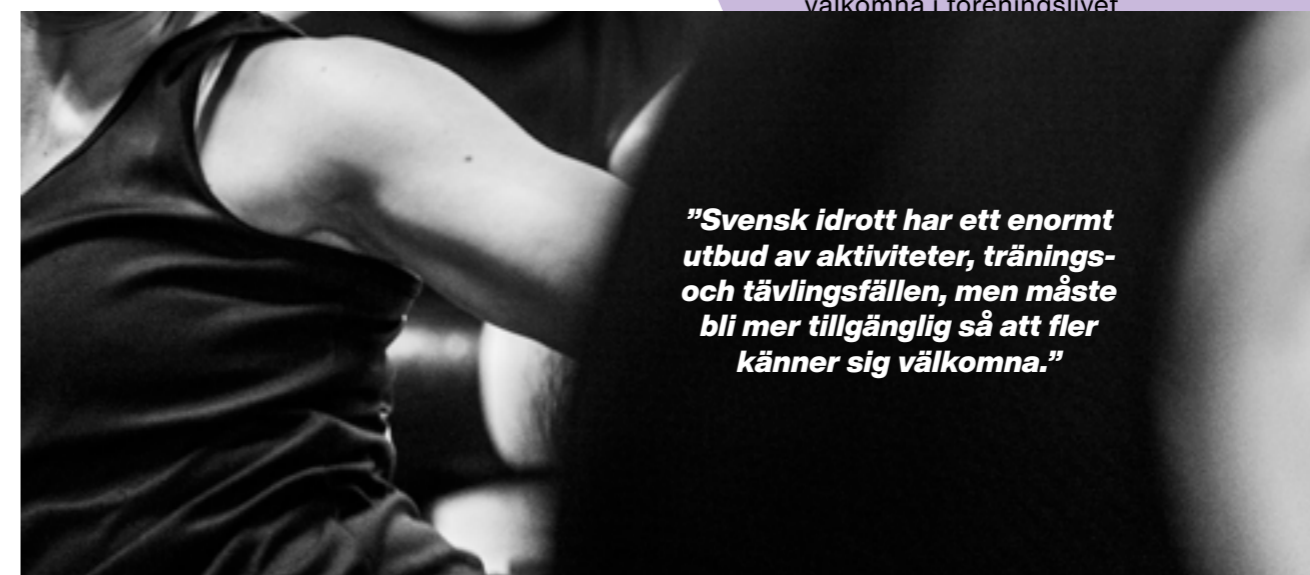
Stöd till föreningslivet

Svensk idrott och dess föreningar står inför stora och svåra utmaningar i sin strävan att hitta strukturer och former för att få fler att välja att vara aktiva i föreningslivet. En förutsättning för detta är att som kommun erbjuda ett modernt och effektivt stöd till föreningslivet. Stöd kan bestå av bidrag, utbildningsinsatser och annan typ av stöttning. Det ska vara enkelt för föreningslivet att söka bidrag och boka anläggningar.

Kommunen och föreningslivet måste också utöka samarbetet och dialogen kring hur vi tillsammans skapar bra förutsättningar för motions- och tävlingsidrott på olika nivåer – för alla! De kommunala bidragen till föreningslivet måste anpassas till samhällets och idrottens utveckling. För att få fler att bli fysiskt aktiva behöver ett särskilt stöd riktas till de barn- och ungdomar som i dag står utanför föreningsidrotten och de som är fysiskt inaktiva. Kommunen ska bistå föreningslivet med stöd för hur vi tillsammans får ungdomar att fortsätta vara aktiva i sin förening och hur nya individer kan beredas plats. Linköpings kommun ska också stötta föreningslivet när det gäller utbildningar för ledare och andra viktiga funktioner inom föreningslivet.

Tillsammans ska vi:

- Arbeta för att stödja föreningar att få fler att fortsätta vara aktiva i föreningslivet
- Verka för att underlätta och förenkla administrationen för föreningslivet samt hålla nere avgifter
- Tillhandahålla ett modernt och effektivt bokningssystem
- Tillhandahålla ett modernt och effektivt stöd till föreningslivet
- Arbeta med jämställd idrott
- Intensifiera dialog och samverkan.
- Arbeta för barns rättigheter inom idrotten i enlighet med Barnkonventionen
- All barnidrott ska ske i enlighet med barnkonventionens riktlinjer
- Fördela resurser (inklusive samverkan- och marknadsföringsavtal med elitidrotten) för en jämn och rättvis balans mellan pojkar och flickor, män och kvinnor
- Ha en dialog med kommunens bolag om jämställd sponsring till idrotten
- Arbeta för ett föreningsliv präglat av jämställdhet och inkludering
- Aktivt arbeta för att inkludera de människor som inte känner sig välkomna i föreningslivet

”Svensk idrott har ett enormt utbud av aktiviteter, tränings- och tävlingsfällen, men måste bli mer tillgänglig så att fler känner sig välkomna.”

”Både kommunen och den organiserade idrotten har ett ansvar och en möjlighet att erbjuda mer öppen verksamhet”

Aktiv utanför det organiserade föreningslivet

5.2 Aktiv utanför det organiserade föreningslivet

Allt fler uppskattar möjligheten att idrotta och motionera när man vill, var man vill och med vem man vill. Det dyker upp fler och fler idrotter och andra typer av motionsformer som attraherar både yngre och äldre. Därför är det viktigt att det finns bra förutsättningar att kunna vara aktiv också utanför den organiserade idrotten. Linköping ska erbjuda ett variationsrikt utbud av möjligheter och förutsättningar att vara fysiskt aktiv.

Det behöver finnas utrymme i det kommunala stödet för att stötta föreningar som vill bedriva övrig organiserad idrott och spontanidrott vilket attraherar en allt större målgrupp.

Både kommunen och den organiserade idrotten har ett ansvar och en möjlighet att erbjuda mer öppen verksamhet. Olika Prova-på-koncept kan leda till att fler blir fysiskt aktiva och även resultera i rekrytering till idrottsrörelsen.

Flera rapporter signalerar att det i dag råder ojämställdhet på kommunala spontanidrottsplatser. Vi har tillsammans ett stort ansvar att se till att kommunens spontanidrottsplatser och andra ytor för fysisk aktivitet är jämställda, trygga och säkra.

Tillsammans ska vi:

- Arbeta för att fler invånare ska kunna nyttja kommunens aktivitetsytor
- Tillhandahålla trygga och säkra aktivitetsytor
- Avsätta tider i kommunens idrottsanläggningar för övrig organiserad idrott/aktivitet
- Arbeta för mer jämställda aktivitetsytor
- Stödja föreningar som erbjuder idrott och fysisk aktivitet utanför den ordinarie verksamheten
- Fortsätta utveckla kommunens motionsanläggningar till säkra och tillgängliga mötesplatser för flera olika motionsformer

5.3 Mötesplatser för aktivitet

För att alla ska kunna vara fysiskt aktiva hela livet krävs det platser att vara på. Tillgång, tillgänglighet, trygghet och närhet till olika mötesplatser och miljöer för idrott, motion och fysisk aktivitet är av stor betydelse för linköpingsbornas hälsa och välbefinnande.

Linköpings befolkning växer kontinuerligt vilket skapar konkurrens om mark för idrott, motion och återhämtning. När kommunen växer ska också ytor för återhämtning och fysisk aktivitet vara en central del i arbetet med översikts- och detaljplaner. Det ska finnas idrottsanläggningar och aktivitetsmiljöer för bredd, motion, spontanidrott och anläggningar anpassade för tävlingsidrott på olika nivåer.

Idrottsanläggningar och aktivitetsmiljöer ska finnas till för alla och syfta till att få fler i rörelse. Mötesplatserna ska vara optimalt nyttjade samt vara tillgängliga och öppna under de tider då det finns efterfrågan.

Linköpings kommun ska ligga i framkant när det gäller flexibla och funktionella mötesplatser för idrott, motion och fysisk aktivitet. Med hållbara, tillgängliga, jämställda och trygga anläggningar kommer fler att bli fysiskt aktiva.

Tillsammans ska vi:

- Tillhandahålla säkra, tillgängliga och jämställda anläggningar och mötesplatser
- Tillhandahålla anläggningar/mötesplatser för bredd, motion och elit
- Optimera nyttjandet av kommunens mötesplatser
- Investera i anläggningar och mötesplatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv
- Bygga mötesplatser och anläggningar som är flexibla och framtidsinriktade
- Arbeta för att mötesplatser och rekreationsområden är en självklarhet i stadsplaneringen

”Forskning visar att inlärnings- och prestationsförmågan ökar när barn och ungdomar är fysiskt aktiva.”

En aktiv skola och förskola

5.4 En aktiv skola och förskola

Ämnet idrott och hälsa är viktigt och antalet lektionstimmar planeras att öka i grundskolan. Att endast öka antalet lektionstimmar räcker inte utan barn och ungdomar behöver få mer fysisk aktivitet även i övrig undervisning och på raster. Barn ska röra på sig varje dag. Skolan är en nyckelfaktor för att få barn att röra på sig mer.

Grunden för rörelseförståelse läggs redan i förskolan. I dag är stillasittandet ett stort samhällsproblem även i de yngre åldrarna. Det finns också skillnader mellan könen. Bristen på rörelse gör att barnens utveckling hämmas på många områden och barn har i dag generellt inte samma rörelseförståelse som tidigare.

Forskning visar också att inlärningsförmågan ökar och därmed förbättras även prestationen i skolan när barn och ungdomar är fysiskt aktiva. Rörelse ska vara en naturlig del av skoldagen och kommunen ska arbeta för ett utökat samarbete mellan skolor, föreningsliv och fritidshem- och fritidsgårdsverksamhet.

Linköping ska också arbeta för att det finns goda idrottsliga förutsättningar och utvecklingsmiljöer för dem som vill kombinera studier med idrott. Det ska finnas möjlighet både på grundskole- och gymnasienivå, för att skapa förutsättningar för dubbla karriärer. Nyckelfaktorer för bra idrottsliga utvecklingsmiljöer är bland annat en kultur präglad av tydlig struktur, kompetenta och välutbildade tränare/ledare, tillgång och närhet till en fysisk träningsmiljö med bra anläggningar och utrustning, en helhetssyn på individen samt bra förebilder.

Tillsammans ska vi:

- Arbeta för mer idrott, rörelse och rörelseförståelse under och i anslutning till skoldagen
- Erbjud en varierad, jämställd och inkluderande undervisning i ämnet idrott och hälsa
- Tillhandahålla trygga, säkra och väl upprustade skolgårdar som inbjuder till fysisk aktivitet
- Skapa samarbeten mellan skola, föreningsliv och fritidsverksamhet
- Skapa möjligheter för att kunna kombinera studier med satsningar på idrott på både grundskole- och gymnasienivå
- Arbeta för ett utvecklat samarbete med universitetet både vad gäller att kombinera studier med idrott samt olika forskningsprojekt

5.5 Upplevelser som främjar fysisk aktivitet

Idrottsevenemang och elitidrott är en viktig del av kultur- och evenemangsutbudet och har en betydelsefull funktion för staden som en attraktiv evenemangsstad. Idrottsevenemang av olika storlek och på olika nivåer, kan också bidra till att göra kommunen attraktiv för boende, företag och besökare. Denna typ av evenemang sker inom ramen för Linköpings kommuns eventstrategi.

Linköpings kommun ska arbeta för att erbjuda ett brett utbud av olika typer av upplevelser och evenemang som kan inspirera och locka fler människor att bli fysiskt aktiva. Motionsevenemang av olika slag ska främjas där fokus ska ligga på glädje, rörelse och lek. Syftet ska alltid vara att få människor i alla åldrar att röra på sig.

Linköping har framgångsrikt arbetat med olika aktiviteter och projekt med syftet att få fler i rörelse.

Satsningar som prova på- verksamhet, lovaktiviteter och bostadsnära projekt, ska utvecklas ytterligare och vara tillgängliga, inkluderande, jämställda och varierande. Denna typ av arrangemang ska i så stor utsträckning som möjligt vara fria från tävlingsinslag, öppna för alla och kostnadsfria.

Linköping ska aktivt arbeta för att ha en bredd på stadens idrottsevenemang och arbeta för att genomföra och anordna unika evenemang och prioritera nya evenemangsformer och idrotter.

Tillsammans ska vi:

- Strategiskt arbeta i enlighet med kommunens eventstrategi
- Erbjuder linköpingsborna ett brett utbud av olika evenemang på både lokal, regional, nationell och internationell nivå
- Arbeta för att främja en positiv läktarkultur med ett barn- och familjeperspektiv
- Arbeta för att främja trygga och drogfria upplevelser i samband med olika typer av evenemang
- Särskilt arbeta för att anordna evenemang som främjar fysisk aktivitet för en bred målgrupp

6.

Samverkan, implementering och uppföljning

För att få så många som möjligt att vara aktiva så länge som möjligt, måste vi arbeta tillsammans. Folkhälsa och möjlighet för kommunens invånare att må bra och vara aktiva måste vara en angelägenhet och ett ansvar som alla involverade aktörer tar och arbetar för.

6.1 Samverkan och implementering

Med en gemensam målsättning som grund, ska kultur- och fritidsnämnden ta initiativ till en utökad dialog och ett utökat samarbete mellan olika aktörer både på lokal, regional och nationell nivå. Arbetet med att implementera *Aktiv hela livet* kommer att resultera i specifika och konkretiserade handlingsplaner, som istället för nämndspecifika blir aktivitetsspecifika.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för framtagandet av handlingsplaner i samråd med berörda nämnder. Finansiering av genomförandet ska ske i samband med det årliga budgetarbetet. Linköpings kommuns alla nämnder, förvaltningar och bolag har tillsammans med föreningslivet och andra aktörer en stor potential att få kommunens medborgare att bli mer fysiskt aktiva.

6.2 Uppföljning

Arbetet med *Aktiv hela livet* ska kontinuerligt följas upp och rapporteras. Programmet kommer vid behov att revideras. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för uppföljning och rapportering till kommunstyrelsen, övriga nämnder, föreningsliv och andra organisationer och aktörer som är med i arbetet med att ta fram handlingsplaner. Uppföljning sker skriftligen två gånger per år.

Centrala begrepp i Aktiv hela livet

Fysisk aktivitet innebär all typ av kroppsrörelse som ger ökad energiomsättning. I det här programmet ligger fokus på fysisk aktivitet i form av lek, motion, rörelse och träning.

Motion är medveten fysisk aktivitet med en specifik avsikt. Till exempel att ge ett ökat välbefinnande, en framtida bättre hälsa eller helt enkelt att det är skönt och roligt att röra på sig.

Idrott är ett samlingsbegrepp för medvetna och organiserade kroppsovningar och omfattar såväl tävling, träning och motion.

Träning är aktiviteter som syftar till att förhöja och/eller upprätthålla en eller flera förmågor – både fysiska, psykiska och sociala.

Svensk idrott är den svenska idrottsrörelsen, organiserad i föreningar och förbund.

Mötesplats/anläggning är ett anlagt eller anvisat område för någon form av tävlingsidrott, spontanidrott, fysisk aktivitet eller motion – oavsett ägarförhållanden. Det kan också vara luft, mark och vatten som används, både för organiserad samt spontan idrott och motion.

Physical Literacy handlar om hur vi skapar förutsättningar för människor att utveckla motivation, självförtroende, fysisk kompetens, kunskap och förståelse för att kunna värdera och ta ansvar för sitt eget deltagande i fysisk aktivitet, hela livet.

Socioekonomisk standard tydliggörs genom en individs utbildning, inkomst och arbetsförhållanden.

Barnkonventionen handlar om barns rättigheter. Den innehåller bestämmelser kring mänskliga rättigheter för just barn.

Agenda 2023 är en handlingsplan med mål för omställning till ett hållbart samhälle. Det finns 17 mål som berör olika insatser.

Motivation är drivkraften bakom alla våra beteenden. Motivation kan delas in i yttre och inre motivation.

Jämställdhet handlar om att alla, oavsett kön, ska ha samma möjligheter och rättigheter att forma samhället och sina egna liv. Det förutsätter en jämn fördelning av makt och inflytande.

Inkludering handlar om att erbjuda alla likvärdiga möjligheter att vara aktiva oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Tidig specialisering handlar om att i tidig ålder helt inrikta sig på en idrottsgren eller disciplin.

Tidig selektering handlar om att ansvariga/tränare väljer ut de bästa idrottarna redan i tidig ålder. Eller väljer ut de som bedöms ha störst möjlighet att nå framgång som vuxna.

Sampling/scanning innebär att hålla på med flera idrotter samtidigt, för att senare ha möjlighet att begränsa sig och specialisera sig på endast en idrott.

Barnidrott är då leken är i fokus. Barnen bör få möjlighet att prova på olika idrotter med målet att utveckla en allsidig idrottsutveckling. Tävling är en del av leken och ska alltid ske på barnens villkor.

Breddidrott är aktiviteter som har till syfte att förhöja och/eller upprätthålla en eller flera kapaciteter, både fysiska, psykiska och sociala. Kan vara både organiserad och icke organiserad.

Elitidrott är krävande, specialiserad och organiserad idrottsverksamhet med uttalade prestations- och resultatmål.

”Inkludering handlar om att erbjuda alla likvärdiga möjligheter att vara aktiva oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.”

Skanna QR-koden för att läsa mer!

Ansvarig utgivare: Kultur- och fritidsnämnden

Foto: David Einar, ©-cresse, Linkin AB, MostPhotos

Kontakt: kulturochfritidsnamnden@linkoping.se
